

Pentru o floriceă cu petale vișinii

Antoine de Saint Exupery

Micul Print

Cu desenele autorului

In romaneste de
Benedict Corlaci

©2005

Dedicatie

Lui Leon Werth

Copiilor le cer iertare ca am inchinat aceasta carte unui om mare. Am un motiv serios: acest om mare e cel mai bun prieten, din cati am eu pe lume. Mai am un motiv: acest om mare poate sa priceapa totul, chiar si cartile pentru copiii. Am si al treilea motiv: acest om mare traieste in Franta, unde sufera de foame si de frig. Are multa nevoie de mangaiere. Daca toate motivele infatisate nu sunt de ajuns, tin ca aceasta carte s-o inchin atunci copilului de odinioara, caci si acest om mare a fost candva copil. Toti oamenii mari au fost candva copii. (Dar putini dintre ei isi mai aduc aminte.)

Asa ca fac aceasta indreptare:

Lui Leon Werth, pe cand era el baietel

Capitolul I

Odata, pe vremea cand aveam eu 6 ani, am dat peste o poza minunata, intr-o carte despre padurile virgine, numita "Intamplari traite". Infatisa un sarpe boa, care inghitea o fiara salbatica. Iata copia acelui desen.

In cartea, aceea se spunea: "Serpii boa isi inghit prada dintr-o data, fara s-o mai mestece. Pe urma, nu mai sunt in stare sa se miste si dorm intr-una, timp de sase luni, cat tine mistuitul". M-am gandit atunci indelung la peripetiile din jungla si am izbutit sa fac la randu-mi, cu un creion colorat, primul meu desen. Desenul meu numarul 1. Era asa :

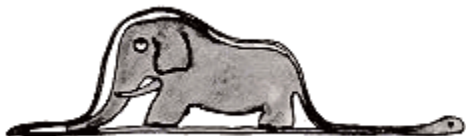

Le-am aratat oamenilor mari capodopera mea si i-am intrebat daca desenul acesta ii sperie.

Ei mi-au raspuns:

- De ce sa te sperii de-o palarie?

Desenul meu nu infatisa o palarie. Infatisa un sarpe boa care mistuia un elefant. Am desenat atunci sarpele boa pe dinauntru, pentru ca astfel sa poata pricepe si oamenii mari. Ei au intotdeauna nevoie de lamuriri. Desenul meu numarul 2 era asa:

Oamenii mari m-au sfatuit sa le las incolo de desene cu serpi boa, fie intregi, fie spintecati, si sa-mi vad mai degraba de geografie, istorie, de aritmetica si de gramatica. Asa s-a facut ca am parasit, la varsta de 6 ani, o stralucita cariera de pictor. Nereusita cu desenul meu numarul 1 si cu desenul meu numarul 2 imi taiase orice curaj. Oamenii mari nu pricep singuri nimic, niciodata, si e obositor pentru copii sa le tot dea intr-una lamuriri.

Astfel ca a trebuit sa-mi aleg alta meserie si am invatat sa conduc avioane. Am zburat mai pretutindeni in lume. Iar geografia, ce e drept, mi-a fost de mare ajutor. Puteam, dintr-o data, sa deosebesc China de Arizona. Lucru foarte folositor, daca te-ai ratacit in timpul noptii.

Asa ca eu, de-a lungul vietii mele, am avut o sumedenie de legaturi cu o sumedenie de oameni seriosi. Mi-am petrecut multa vreme printre oamenii mari. I-am cunoscut foarte indeaproape. Ceea ce nu mi-a prea imbunatatit parerea despre ei.

Cand intalneam pe cate cineva, care-mi parea mai dezghetat la minte, il puneam la incercare cu ajutorul desenului meu numarul 1, de care niciodata nu m-am despartit. Voiam sa stiu daca avea o minte intr-adevar patrunzatoare. Numai ca raspunsul era mereu acelasi: "E o palarie". Atunci eu nu-i mai pomeneam nimic de serpii boa, nici de padurile virgine, nici de stele. Cautam sa fiu pe intelesul lui. Stateam cu el de vorba despre bridge, despre golf, despre politica si despre cravate. Iar el era incantat ca facuse cunostinta cu un om atat de asezat.

Capitolul II

Asa am trait eu, stingher, fara a avea cu cine sta intr-adevar de vorba, pana cand, odata, acum 6 ani, am ramas in pana in pustiu Saharei. Mi se stricase ceva la motor. Si cum nu luasem cu mine nici un mecanic, nici calatori, ma pregateam sa-ncerc de unul singur sa duc la bun sfarsit o reparatie anevoioasa. Era, pentru mine, o chestiune de viata si de moarte. Apa de baut, abia mai aveam pentru opt zile.

In prima noapte, deci, am dormit acolo, pe nisip, la mii de leghe departare de orice asezare omeneasca. Eram mai singur chiar decat e naufragiatul pe o pluta, in mijlocul oceanului. Asa ca va inchipuiti uimirea mea, cind, deodata, in revarsat de zori, m-am pomenit ca ma trezeste un glascior ciudat. Rostea:

- Te rog ... deseneaza-mi o oaie!

- Cum?!

- Deseneaza-mi o oaie ...

Am sarit in picioare, ca lovit de trasnet. M-am frecat bine la ochi. Am privit cu luare-aminte. Si-am vazut un omulet cu totul nemaipomenit, care ma scruta cu gravitate.

Iata cel mai bun portret pe care, mai tarziu, am izbutit sa i-l fac. Desenul meu e insa, bineinteles, mult mai putin fermecator decat modelul. Nu e vina mea. Oamenii mari, pe cand aveam sase ani, ma facusera sa-mi pierd orice incredere in cariera mea de pictor si, in afara de serpi boa intregi si de serpi boa spintecati, nu mai invatasem sa desenez nimic altceva.

Prin urmare, priveam cu ochi mari de uimire la aratarea aceea. Nu uitati ca ma uflam la mii de leghe departare de orice taram locuit. Or, omuletul meu nu parea a fi nici ratacit, nici mort de oboseala, nici mort de foame, nici mort de sete, nici mort de frica. Nu avea de loc infatisarea unui copil pierdut in inima pustiei, la mii de leghe departare de orice taram locuit. Cand, in sfarsit, am fost in stare sa vorbesc, l-am intrebat:

_ Bine, dar ... ce cauti tu aici?

Iar el rosti atunci din nou, incetisor, cerandu-mi parca un lucru foarte insemnat:

- Te rog ... desenaza-mi o oaie!

In fata unei taine prea coplecitoare, nici nu mai cutezi sa te impotrivesti. Oricat de nefiresc mi se parea mie lucrul acesta acolo, la mii de leghe departare de orice asezare omeneasca, si cu toata primejdia de moarte in care ma aflam, mi-am scos din buzunar stiloul si o foaie de hartie.

Insa mi-am adus aminte ca studiasem indeosebi geografia, istoria, aritmetica si gramatica si i-am spus omuletului aceluia (cam posomorandu-ma) ca nu ma pricepeam sa desenez. El mi-a raspuns :

- Nu-i nimic ... Deseneaza-mi o oaie ...

Cum eu nu mai desenasem o oaie, i-am facut unul dintre desenele acelea doua, singurele de care ma stiam in stare. Cel cu sarpele boa intreg. Si-am incremenit, auzind ca omuletul imi spune:

-Nu! Nu! Nu vreau un elefant in pantecele unui sarpe boa! Un sarpe boa e foarte primejdios, iar un elefant te incurca foarte mult. La mine-acasa este loc atat de putin. Eu de-o oaie am nevoie.

Deseneaza-mi o oaie!

Asa incat am desenat:

El s-a uitat cu luare-aminte, apoi:

- Nu! Aceasta este foarte bolnava. Fa-mi alta !

Am desenat alta:

Prietenul meu a zambit, cu dragalassenie si ingaduinta:

- Numai ca ... vezi si tu ... aceasta nu e oaie, e berbec. are coarne ...

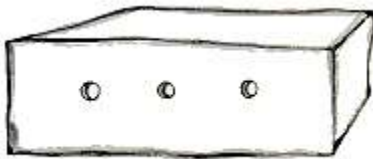
Am facut prin urmare, desenul din nou.

El insa mi l-a dat inapoi, ca si pe cele de mai inainte:

- Aceasta-i prea batrana. Eu vreau o oaie care sa traiasca mult.

Atunci, pierzandu-mi rabdarea, deoarece ma zoream sa ma apuc de demontatul motorului, i-am facut la repezeala desenul urmator:

Si i-am spus, intr-o doara:

- Aceasta este lada! Oaia care-ti trebuie tie se afla inauntru.

Insa am vazut, cu uimire, cum chipul micului meu judecator se lumineaza:

- Chiar asa mi-o si doream! Crezi ca oaia aceasta are nevoie de multa iarba?

- De ce ma-ntrebi?

- Pentru ca la mine-acasa este loc atat de putin ...

- Negresit ii va ajunge. Ti-am dat o oaie mititica.

El s-a aplecat asupra desenului:

- Nu chiar asa de mititica ... Ia te uita! A adormit ...

Si iata cum l-am cunoscut pe micul print.

Capitolul III

Mi-a trebuit un timp indelungat pana sa pot pricepe dincotro venea. Micul print, care imi pune a o multime de intrebari, parea ca niciodata nu le aude pe-ale mele. Nu m-am lamurit deplin, decat incetul cu incetul si asta datorita doar unor cuvinte pe care le rostea intamplator. Asa, de pilda, cand a dat cu ochii de avionul meu (avionul nu vi-l desenez, e un desen mult prea greu pentru mine), m-a intrebat:

- Ce bazaconie mai e si asta?
- Nici o bazaconie. Asta zboara.

E un avion. Avionul meu.

Si i-am adus la cunostinta, cu mandrie, ca eu zbor. Atunci el a strigat:

- Cum! Ai cazut din cer?
- Da! - facui eu, cu modestie.
- O! asta-i buna! ...

Si micul print izbucni intr-un dragalas hohot de ras, care pe mine ma supara destul de mult. Mie nu-mi place sa rada nimeni de nenorocirile mele. Apoi, adauga:

- Atunci si tu vii tot din cer! De pe ce planeta esti?

Intrezarind pe loc o licarire in taina care il invaluia, l-am intrebat numaidecat:

Va sa zica, tu vii de pe o planeta?

El insa nu mi-a dat nici un raspuns. A clatinat incet din cap, uitandu-se la avionul meu:

Ce e drept, cu asta nici nu poti sa vii prea de departe ...

Si multa vreme se pierdu intr-o visare. Apoi isi scoase oaia din buzunar si se cufunda in contemplarea comorii sale.

Va inchipuiti cat de mult m-a putut nedumeri crampeiul lui de marturisire in legatura cu "celelalte planete". M-am straduit, de aceea, sa aflu mai departe:

- Dincotro vii tu, prichindelule? Unde e "acasa la tine"? Unde vrei tu sa-mi duci oaia?

El mi-a raspuns, dupa o tacere ingandurata:

El mi-a raspuns, dupa o tacere ingandurata:

- E bine ca mi-ai dat si-o lada, astfel va avea si ea o casa peste noapte.
- Sigur ca da. Si daca esti cuminte, am sa-ti dau si-o funie, ca s-o legi in timpul zilei. Si-un tarus.

Propunerea aceasta, dupa cate mi se paru, il mira pe micul print:

- Sa o leg? Ce idee nastrusnica!
- Pai, daca nu o legi, se duce cine stie unde si se pierde ...

Si din nou prietenul meu izbucni intr-un hohot de ras:

- Si unde-ai vrea tu sa se duca?
- Oriunde. Drept inainte ...

Micul print rosti atunci cu multa seriozitate:

- Nu-i nimic. La mine-acasa e atat de putin loc!

Si, cuprins de-o usoara melancolie, adauga:

- Drept inainte nu poti merge prea departe ...

Capitolul IV

Aflasem inca un lucru foarte insemnat: anume ca planeta lui de bastina abia de intrecea marimea unei case!

Ceea ce nu prea avea cum sa ma mire. Stiam bine ca inafara de marile planete, ca : Pamantul, Jupiter, Marte, Venus, carora li s-a dat cate un nume, pe lume se mai afla o puzderie de alte planete, uneori atat de mici, incat numai anevoie le poti zari cu telescopul. Cand un astronom descopera vreuna dintre ele, ii da, in loc de nume, un numar. Asa, de pilda, el ii zice: "Asteroidul 3251".

Am temeinice motive sa cred ca planeta de pe care venea micul print era asteroidul B-612. Acest asteroid nu a fost zarit decat o singura data, cu telescopul, in 1909, de catre un astronom turc.

El a făcut atunci, cu prilejul unui Congres Internațional de Astronomie, o mare demonstrație a descoperirii sale. Nimeni însă nu i-a dat crezare, din pricina hainelor pe care le purta.

Asa sunt oamenii mari.

Din fericire pentru faima asteroidului B-612, un dictator turc porunci poporului său, sub pedeapsa cu moartea, să se îmbrace ca europenii. Astronomul a mai făcut o demonstrație, în 1920, îmbrăcat de asta dată într-un frac foarte elegant. Și toată lumea, acum, a fost de aceeași părere cu el.

Dacă v-am povestit aceste amănunte cu privire la asteroidul B-612 și dacă v-am destăinuit numărul lui, am făcut-o din pricina oamenilor mari. Oamenilor mari le plac cifrele. Când le vorbiți despre un nou prieten, ei niciodată nu vă pun întrebări asupra lucrurilor cu adevărat însemnate. Nu vă întreabă niciodată: "Ce sunet are glasul lui?" Ce jocuri îi plac lui mai mult? Face el colecție de fluturi?" Ci întreabă: "Câți ani are? Câți frați are? Câte kilograme cântărește? Cât câștigă tatăl lui?" Numai atunci cred ei că îl cunosc. Dacă le spuneți oamenilor mari: "Am văzut o casă frumoasă, din cărămizi trandafirii, cu muscate la ferestre și cu porumbei pe acoperiș" ..., ei nu sunt în stare să-și închipuie cum arată o asemenea casă.

Lor trebuie să le spuneți: "Am văzut o casă, care costă o sută de mii de franci". "Ce frumoasă e!" vor exclama atunci.

Tot așa, dacă le spuneți: "Drept mărturie că micul print a existat într-adevăr stă faptul că el era o ființă incantatoare, că radea și că-și dorea o oaie. Când cineva își dorește o oaie, e o mărturie că există", ei vor ridica din umeri și vor socoti că nu sunteți decât niște copii! Dar dacă le spuneți: "Planeta de pe care venea el e asteroidul B-612", atunci va vor crede și va vor lăsa în pace cu întrebările lor. Asa sunt ei. Nu trebuie să le-o luați în nume de rău. Copiii se cuvine să fie îngăduitori cu oamenii mari.

Firește însă că noua, celor care știu ce-nseamnă viața puțin ne pasă de cifre! Mi-ar fi plăcut și mie să încep această povestire-n felul basmelor. Mi-ar fi plăcut să spun așa:

"A fost odată un mic print, care trăia pe o planetă doar cu puțin mai mare decât el și care avea nevoie de un prieten ..."

Astfel, aceluia care știu ce-nseamnă viața, totul le-ar fi apărut cu mult mai plin de adevăr.

Căci mie nu-mi place să-mi citească nimeni cartea în chip usuratic. O mare amaraciune mă cuprinde, în timp ce povestesc aceste amintiri. Sunt șase ani de când prietenul meu, luându-și oaia, a plecat. Dacă încerc să-l zugrăvesc aici, e pentru că nu vreau să-l uit. E un lucru trist să uiti un prieten. Nu oricine a avut un prieten. Și s-ar putea să ajung asemeni oamenilor mari, care nu se mai gândesc decât la cifre. Asa că iată încă un motiv pentru care mi-am cumpărat o cutie cu vopsele și creioane. E greu, la vârsta mea, să te apuci de desenat, când niciodată n-ai mai încercat

sa desenezi nimic, inafara de un sarpe boa intreg si de un sarpe boa spintecat, la varsta de sase ani! Nu sunt insa tocmai sigur ca voi izbuti. Cate un desen, mai trecea - mearga, in altul nu mai seamana de fel. Mai gresesc cate putin si cand e vorba de inaltime. Micul print, aici, este prea mare. Dincoace, prea mic. Sovai, de asemeni, cand ajung la culoarea vesmintelor sale. Incerc atunci asa, incerc altminteri, cand mai bine, cand mai rau. Voi mai gresi, apoi, in privinta anumitor amanunte mai de seama. Dar asta trebuie sa mi-o iertati. Prietenul meu nu dadea niciodata lamuriri. Credea, poate, ca-i seman. Eu insa, din nefericire, nu sunt in stare sa deslusesc oile prin scandura lazilor. Poate sunt intrucatva asemeni oamenilor mari. Trebuie sa fi imbatranit si eu.

Capitolul V

Descopeream in fiecare zi cate ceva in legatura cu planeta, cu plecarea si calatoria lui. Lucrul acesta se petrecea incetul cu incetul, pe masura ce-i scapa intamplator cate un gand. Astfel am ajuns, in cea de-a treia zi, sa aflu de napasta baobabilor.

A fost tot datorita oii, caci deodata micul print m-a intrebat, cuprins parca de o mare indoiala:

- E adevarat, nu-i asa, ca oile mananca copacei?

- Da. E adevarat.

- Aha! Imi pare bine.

Nu intelegeam de ce era atat de important ca oile sa manance copacei. Dar micul print adauga:

- Atunci inseamna ca mananca si baobabi?

I-am explicat micului print ca baobabii nu sunt copacei, ci niste arbori cat bisericile de mari si ca, daca ar lua cu el chiar si o intreaga turma de elefanti, turma aceasta tot nu i-ar putea veni de hac nici macar unui singur baobab.

Ideea cu turma de elefanti il facu pe micul print sa rada :

- Ar trebui pusi unii peste altii ...

Insa de indata zise, cu intelegciune:

- Baobabii, inainte de a creste mari, incep prin a fi mici.

- Chiar asa! Dar de ce vrei tu ca oile sa manace puieti de baobabi?

El mi-a raspuns: "Pai dar! Vezi bine!" ca si cand ar fi fost vorba despre un lucru foarte limpede. Si a trebuit sa-mi pun mintea la grea incercare pentru ca sa aflu singur dezlegarea.

Si, intr-adevar, pe planeta micului print se gaseau, ca pe toate planetele, si ierburi bune si ierburi rele.

Prin urmare, seminte bune si seminte rele de ierburi rele. Numai ca semintele n-ai cum sa le vezi. Ele dorm in tainita pamantului, pana cand i se nazare cate uneia sa se trezeasca. Atunci incepe sa se intinda si scoate la soare, mai intai cu sficiune, un firicel plin de farmec si nevatamator.

Daca e vorba de un fir de ridiche sau de un trandafir, il poti lasa sa creasca-n voia lui. Dar daca e vorba despre o planta rea, trebuie sa smulgi numaidecat aceasta planta, chiar din clipa in care ai descoperit-o. Or, pe planeta micului print se aflau niste seminte ingrozitoare ... seminte de baobab. Pamantul planetei era plin de ele. Or, de un baobab, daca prinzi de veste prea tarziu, nu te mai poti descotorosi niciodata. Napadeste intreaga planeta.

O strapunge cu radacinile. si daca planeta este prea mica, si daca baobabii sunt prea multi, o fac sa sara-n aer.

- E ceva ce tine de disciplina, mi-a spus mai apoi micul print. Dupa ce te-ai dichisit de dimineata, trebuie sa dichisesti cu grija si planeta. Trebuie sa te straduiesti sa smulgi intotdeauna baobabii, de indata ce-i deosebesti de copaceii de trandafir, cu care se aseamana mult, cand sunt foarte tineri. E o treaba plicticoasa, dar foarte usoara.

Si, intr-una din zile, m-a povatuit sa-mi dau silinta si sa fac un desen frumos, cu ajutorul caruia lucrul acesta sa le intre bine in cap copiilor de pe meleagurile mele.

"Daca vor calatori candva - imi spunea el - s-ar putea sa le fie de folos. Uneori, de lasi o treaba pentru mai tarziu, nu-i nici o paguba. Cand insa este vorba despre baobabi, intotdeauna se intampla o groaznica nenorocire. Stiam undeva o planeta, locuita de un trandav. Nu luase seama la trei copacei ..."

Iar eu sub indrumarile micului print, am desenat aceasta planeta. Mie, unuia, nu prea imi place sa fac pe moralistul. Insa primejdia baobabilor e atat de putin cunoscuta si neajunsurile care il pandesc pe acela ce s-ar rataci pe un asteroid sunt atat de mari, incat de asta data, ma abat de la tacerea mea. Si spun: "Copii! Fiti atenti la baobabi!"

Doar de aceea m-am trudit atata cu acest desen, ca sa le dau de veste prietenilor mei ca-i paste o primejdie pe langa care trec de multa vreme, ca si mine, fara sa-si dea seama. Povata merita aceasta osteneala. Poate va veti pune intrebarea: "Oare de ce in cartea aceasta nu se gasesc si alte desene, la fel de marete, ca desenul cu baobabii?" raspunsul este foarte simplu: Am incercat, dar nu

am izbutit. Când am desenat baobabii, am fost însufletit de simțământul că nu e nici o clipă de pierdut.

Capitolul VI

O! print micuț, descopeream așa, puțin câte puțin, taina micii și însinguratei tale vieți. Timp îndelungat tu n-avuseși, ca să te desfeti, decât farmecul apusurilor de soare. un proaspăt amănunt, pe care l-am aflat în cea de-a patra zi, de dimineață, când mi-ai spus:

- Tare mult îmi plac apusurile soarelui. Haidem să vedem un apus de soare ...
- Dar trebuie să așteptăm ...
- Ce să așteptăm?
- Să așteptăm ca soarele să apună.

La început ai fost nedumerit, apoi ai râs de tine însuși. Și mi-ai spus:

- Mereu mă cred la mine-acasă!

Într-adevăr. Când în Statele Unite e amiază, soarele, o știe toată lumea, apune peste Franta. Ar fi de ajuns, dacă ai putea să mergi într-un minut în Franta, ca să privești apusul soarelui. Din nefericire, Franta-i prea departe. Însă tu, pe atât de micuța ta planetă, n-aveai decât să te muți doar câțiva pași cu scaunul. Și, ori de câte ori doreai, priveai apusul soarelui ...

- Într-o zi, am văzut cum asfînteste soarele de patruzeci și trei de ori!
- Și ai adăugat, puțin după aceea:
- Știi ... când ești trist, îți place să privești apusul soarelui ...
  - Erai deci trist în ziua celor patruzeci și trei de asfîntituri?
- Dar micuțul print nu mi-a răspuns.

Capitolul VII

În cea de-a cincea zi, tot datorită oii, mi se dezvălui și această taină din viața micuțului print. Deodată, fără nici o pregătire, el mi-a pus o întrebare, rod al unor gânduri multă vreme framântate în tăcere:

- O oaie, dacă mănâncă copaceii, mănâncă și florile?
- O oaie mănâncă tot ce nimereste.
- Chiar și florile cu spini?
- Da. Chiar și florile cu spini.
- Atunci, spinii la ce folosesc?

Nu știam. Eram, în clipa aceea foarte ocupat cu motorul meu, mă căzneau cu desurubatul unui bulon din cale-afară de întepenit. Mă cuprinsese îngrijorarea, căci până se dovedea deosebit de gravă, iar apa de baut, imputinându-se mereu, mă făcea să mă tem de tot ce poate fi mai rău.

- Spinii, atunci, la ce folosesc?

Micuțul print, de vreme ce punea o întrebare, nu renunța niciodată la ea. Necajit din pricina bulonului, i-am spus și eu ce mi-a trecut prin minte:

- Spinii nu folosesc la nimic. Sunt o curată raută din partea florilor!
- Vai!

Însă, după o tăcere, mi-a strigat, cu un fel de dusmanie parca:

- Nu te cred! Florile-s plapande. Sunt nestiutoare. Își fac și ele curaj cum pot. Se cred grozave cu spinii lor ...

Nu i-am raspuns nimic. In clipa aceea, tocmai imi spuneam: "Daca bulonul asta se mai incapataneaza mult, ii dau una cu ciocanul, de-l faram!" Micul print din nou ma turbura din gandurile mele:

- Si tu crezi ca florile ...

- Ba de loc! Ba de loc! Nu cred nimic! Ti-am spus ce mi-a trecut prin minte! Eu, unul, ma indeletnicesc cu treburi serioase!

El s-a uitat incremenit la mine:

- Cu treburi serioase!

Ma vedea asa, cu ciocanul in mana si cu degetele negre de ulei, aplecat asupra unui lucru care lui i se parea foarte urat.

- Vorbesti intocmai ca oamenii mari!

Cuvintele acestea ma facura sa ma rusinez putin. El insa, neindurator, adauga:

- Toate le incurci ... toate le amesteci!

Era, intr-adevar, foarte suparat. Suvitele-i de aur tremurau in vant:

- Stiu undeva o planeta, pe care se afla un Domn roscovan. El n-a mirosit niciodata o floare. N-a privit niciodata o stea. N-a iubit pe nimeni niciodata. N-a facut nimic altceva, totdeauna, decat socoteli. Si toata ziua spune, ca si tine: "Eu sunt un om serios! Eu sunt un om serios!" si nu mai poate de trufie. Acela insa nu e om, e o ciuperca!

- O ce?

- O ciuperca!

Micul print se facuse palid de manie.

- De milioane de ani, florile-si fauresc spini.

Cu toate acestea, oile, de milioane de ani, mananca florile. Si oare nu e un lucru serios, cand vrei sa intelegi de ce-si dau ele atata osteneala sa-si faureasca niste spini care nu le folosesc la nimic? Nu e importanta batalia dintre oi si flori? Nu e ea mai serioasa si mai importanta decat socotelile unui Domn gras si roscovan? Si daca, undeva, eu stiu o floare care-n lume n-are seaman si care nu traieste-n alta parte decat numai pe planeta mea, si daca intr-o buna dimineata o oaie mititica e in stare sa o nimiceasca, asa, dintr-o lovitura, fara sa-si dea seama de ceea ce face, nici acesta nu-i un lucru important?

Se imbujora-n obraji, pe urma spuse mai departe:

- Cand cineva a indragit o floare cum numai una singura se afla in milioanele si milioanele de stele, lucrul acesta e de-ajuns pentru ca el, privindu-le sa fie fericit. "Floarea mea, isi spune el, e undeva, acolo ..." Dar daca oaia ii mananca floarea, pentru el atunci e ca si cum, dintr-o data, toate stelele s-ar stinge! Si nici asta nu e important!

N-a mai putut rosti nici un cuvânt. A izbucnit in hohote de plans. Se asternuse noaptea. Eu imi lasasem sculele deoparte. Putin imi mai pasa acuma de ciocan, de bulon, de sete si de moarte. Pe o stea, pe o planeta, pe planeta mea, Pamantul, se afla un print micut, care trebuia alinat. L-am luat in brate. L-am leganat. am vorbit cu el:

- Floarea pe care ai indragit-o nu e in nici o primejdie ... Am sa-ti desenez o botnita pentru oaia ta ... Florii am sa-i desenez o armura ... Am sa ...

Nu prea stiam ce sa-i spun. Ma simteam tare neindemanatic. Nu stiam cum sa-l impac, cum sa-i mai intru in voie ... Intr-atat de tainic e taramul lacrimii.

Capitolul VIII

Aveam in scurta vreme sa cunosc aceasta floare mai in amanunt. Pe planeta micului print crescusera dintotdeauna flori ca toate florile, impodobite doar cu o singura cununa de petale, si care se multumeau cu foarte putin loc, si care nu suparau pe nimeni. Rasureau de dimineata, printre ierburi si pe urma, seara, se stingeau. Aceasta insa incoltise intr-o zi dintr-o samanta adusa de nu se stie unde, iar micul print luase foarte indeaproape seama la cresterea mladitei celei noi, care nu se asemuia intru nimic cu celelalte mladite. Se putea sa fie un nou soi de baobab! Copacelul insa, la putin vreme, se opri din crestere si prinse-a fauri o floare. Micul print, vazand bobocul urias ce se implinea sub ochii lui, simtea ca trebuie sa se iveasca dinlauntru o minune de faptura; insa floarea, dornica de a fi cat mai frumoasa nu mai ispravea, la adapostul incaperii sale verzi, cu pregatirile. Isi alegea culorile cu grija. Se imbraca pe indelete, potrivindu-si petalele una cate una. Nu voia sa se infatiseze mototolita, ca macii. Nu voia sa se arate decat in deplina stralucire a frumusetii sale. Ei, bine, da! era foarte cocheta! Gateala ei cea tainica tinuse astfel zile si zile de-a randul. Si iata dupa aceea ca, intr-o dimineata, chiar la rasaritul soarelui, s-a ivit si dumneaei.

Si tocmai ea, care atat de mult se trudise, a cascata si-a zis:

- Vai! abia m-am trezit ... Te rog sa ma ierti ... N-am apucat nici sa ma pieptan ...

Micul print atunci nu-si mai putu stapani admiratia:

- Cat sunteti de frumoasa!

- Nu-i asa? i-a raspuns cu gingasie floarea. Si m-am nascut o data cu soarele ...

Micul print descoperi ca floarea aceasta nu prea stia ce-i modestia, insa era atat de tulburatoare!

- Mi se pare ca e ora micului dejun - adaugase ea numaidecat - de-ai avea bunatatea sa te gandesti si la mine ...

Si micul print, fastacit, ducandu-se in cautarea unei stropitori de apa proaspata, ospatase floarea. Astfel ajunsese ea sa-l chinuiasca, in curand, cu vanitatea ei nitel banuitoare. Asa, de pilda, intr-o zi, pe cand ii vorbea despre cei patru spini ai sai, i-a spus micului print:

- N-au decat sa pofteasca tigrii, cu ghearele lor!

- Pe planeta mea nu-s tigrii - i-a spus micul print - s-apoi tigrii nu mananca iarba.

- Eu nu sunt o iarba - i-a raspuns cu gingasie floarea.

- Te rog sa ma ierti ...

- N-am nici o frica de tigri, dar mi-e groaza de curent. N-ai avea cumva un paravan?

"Groaza de curent ... nici o pricipseala pentru o planta - s-a gandit micul print. Floarea aceasta e tare sucita ..."

- Sa ma acoperi, seara, cu un clopot de sticla. E foarte frig aici, la dumneata. esti rau asezat. Acolo, de unde vin eu ...

Aici însă s-a oprit. Ea venise în chip de samantă. Nu avea de unde să știe cum era pe alte tărâmuri. Răsunată ca se daduse de gol cu o minciună urzită atât de stângaci, a tăcut de câteva ori, ca să arunce vina asupra micului print:

- Și paravanul ...?

- M-ai fi dus să-l caut, dar vorbeai cu mine!

Ea atunci își întinse tusea, pentru că el să se simtă totuși cuprins de remuscări.

Astfel micul print, în ciuda bunăvoinței și a iubirii sale, își pierduse curând încrederea în ea. Pusese pret pe niște vorbe fără de însemnatate și ajunsese foarte nefericit.

- Nu trebuia să-mi pun mintea cu ea - mi-a mărturisit el într-o zi. Nu trebuie să-ți pui niciodată mintea cu florile. Trebuie doar să le privești și să le miroși. Floarea mea înmiresma planeta, însă eu n-am știut să mă bucur de lucrul acesta. Povestea aceea cu ghearele, care m-a necajit atât de mult, trebuia să mă induiozeze ...

Mi-a mai mărturisit:

- N-am fost în stare să pricep nimic pe-atunci! trebuia să o judec după fapte, nu după vorbe.

Miresma ei mă îmbăta și mă înșenina. N-ar fi trebuit să fug de-acasă niciodată! Trebuia ca, dincolo de bieteile ei siretlicuri, să-i presimt dușia. Florile sunt atât de ciudate! Dar eram prea tânăr, ca să știu cum s-o iubesc.

Capitolul IX

Cred că el, când a fugit de-acasă, s-a slujit de pribegirea unor pasări calatoare. În dimineața plecării, a făcut mare randuială pe planeta. A curățat cu grijă hornurile vulcanilor incinși. Avea doi vulcani incinși. Tocmai potriviți, spre a-și încălzi gustarea de dimineață. Mai avea și un vulcan stins. Însă, după cum spunea: "Nu se știe niciodată!" Așa încât a curățat deopotrivă și vulcanul stins.

Vulcanii, dacă sunt bine curățați, ard domol și liniștiți, fără erupții. Erupțiile vulcanice sunt ca focurile care răbufnesc pe horn. De bună seamă, noi, cei de pe Pământ, suntem mult prea marunți pentru a ne curăța vulcanii. De aceea ne și pricinuiesc o multime de neajunsuri.

Micul print, cuprins de-o ușoară tristete, smulse apoi și ultimii puiți de baobab. El credea că nu se va întoarce niciodată. Toate aceste obișnuite treburi i se parură însă, în dimineața aceea, nespuse de dragi. Iar pe când stropea, pentru cea din urmă oară, floarea, și se pregătea să o pună la adăpost sub clopotu-i de sticlă, se pomeni că-i vine-a plange.

- Rămăi cu bine - îi spuse florii.

Ea însă nu-i răspunse.

- Rămăi cu bine - spuse el din nou.

Floarea tăcu. Dar nu din pricina răcelii.

- Am fost o proastă - îi zise ea în cele din urmă. Îți cer iertare. Caută de fii fericiți.

El se mira că nu-l mai dojeneste. Rămase locului, descumpanit, cu clopotul de sticlă în mână. Nu știa ce să mai creadă despre această blandete.

- Ei bine, da, te iubesc - zise floarea. Tu n-ai știut nimic, e vina mea. Asta n-are nici o importanță. Dar și tu ai fost la fel de prost ca mine. Caută de fii fericiți ... Lăsa clopotul de sticlă-n pace. Nu mai am nevoie de el ...

- Bine, dar vântul ...

- Nu sunt chiar atât de răcită ... Aerul proaspăt al nopții are să-mi priască. Eu sunt o floare ...

- Bine, dar fiarele ...

- Trebuie totuși să rabd vreo două-trei omizi, dacă vreau să aflu cum arată fluturii. Pare-se că ar fi ceva nespuse de frumos. Altminteri, cine să mai treacă pe la mine? Tu, unul, ai să fii departe ... Cât despre fiare, n-am nici o frică. Am ghearele mele.

Și-i arată, cu nevinovăție, cei patru spini ai săi. Apoi adaugă:

- Nu mai țaragăna atata, e plicticos! Te-ai hotărât să pleci. Du-te!

Căci nu voia ca el să o vada plângând. Atât era de mandra floarea ...

Capitolul X

Se afla prin părțile asteroizilor 325, 326, 327, 328, 329 și 330. așa încât se apuca să-i viziteze, ca să-și caute de lucru pe acolo și ca să se mai instruiască.

Pe cel dintâi asteroid trăia un rege. Regele se afla, învesmântat în purpură și în hermină, pe un tron lipsit de orisice podoabă, dar în același timp mareț.

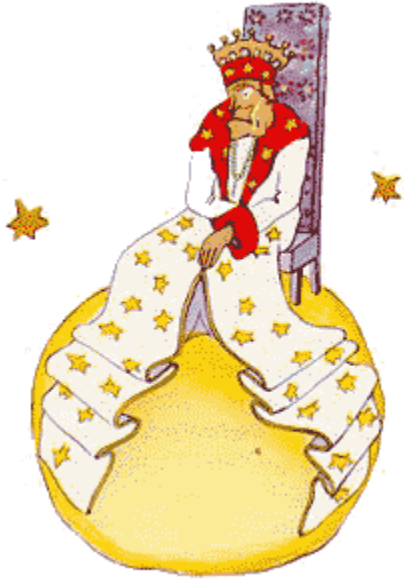
- A! Iată un supus! striga regele, când îl zări pe micul print.

Și micul print se întreba:

- Cum poate oare să mă recunoască, dacă niciodată nu m-a mai văzut?

El nu stia ca lumea, pentru regi, e un lucru foarte simplu. Oamenii sunt, toti, niste supusi.

- Vino mai aproape, sa te vad mai bine - ii spuse regele, deosebit de mandru ca e rege pentru cineva.

Micul print cauta cu privirea un loc, ca sa se aseze, dar falnica hlamida de hermina incurca intreaga planeta. Ramase, de aceea, in picioare si, obosit cum era, incepu sa caste.

- Datina la curte nu ingaduie sa casti cand e regele de fata - ii spuse monarhul. Nu-ti dau voie sa casti.

- Nu ma pot opri - raspunde micul print fastacit. Vin de la drum lung si sunt nedormit ...

- Daca e asa - zise regele - iti poruncesc sa casti! De ani de zile n-am mai vazut pe nimeni cascand. Cascatul e o raritate pentru mine. Haide! mai casca. E o porunca.

- Mi-e rusine ... nu mai pot ... - rosti micul print, rosind.

- Hm! Hm! facu regele. Daca e asa, iti ... poruncesc ba sa casti, ba sa ...

Se cam balbaia, si parea ca-i foarte suparat.

Caci regele tinea cu strasnicie ca nimeni sa nu-i incalce autoritatea. El nu ingaduia nesupunerea. Era un monarh absolut. Fiind inasa foarte cumsecade, nu dadea decat porunci chibzuite.

"Daca eu i-as porunci - avea obiceiul sa spuna - daca eu i-as porunci unui general sa se prefaca intr-o pasare de mare si daca generalul nu s-ar supune, n-ar fi vina generalului. Ar fi vina mea."

- As putea sa ma asez? cauta sa afle, cu sfiala, micul print.

- Iti poruncesc sa te asezi! raspunde regele, tragand cu maretie o pulpana a hlamidei sale de hermina.

Micul print avea inasa, o nedumerire. Planeta era mica de tot. atunci, peste cine domnea regele.

- Maria ta - zise el ... Cer iertare ca intreb ...

- Iti poruncesc sa intreb! se grabi sa spuna regele.

- Maria ta ... peste cine domnesti?

- Peste tot - raspunde regele, cu aerul cel mai firesc.

- Peste tot?

Regele, cu un semn usor, ii arata planeta lui, celelalte planete si stelele.

- Peste toate acestea? zise micul print.

- Peste acestea toate! raspunde regele.

Caci el nu era numai un monarh absolut, era si un monarh universal.

- Si stelele te-asculta?

- De buna seama - zise regele. Numaidecat m-asculta. Eu nu ingadui nesupunerea.

Asemenea atotputernicie il minuna pe micul print. Daca si el ar fi avut-o, ar fi putut sa priveasca, nu doar patruzeci si patru, ci saptezeci si doua, sau chiar o suta, sau chiar doua sute de apusuri de soare, intr-o singura zi, fara a mai fi nevoit sa-si mute scaunul din loc! si fiindca la amintirea micii lui planete parasite il cam incerca tristetea, cuteza a-i cere regelui sa-i faca un hatar:

- As vrea sa vad un asfintit de soare ... Fa-mi aceasta placere ... Porunceste-i soarelui sa asfinteasca ...

- Dacă eu i-as cere unui general să zboare din floare în floare, asemeni unui fluture, ori să scrie o tragedie, ori să se prefacă într-o pasare de mare, și dacă generalul nu mi-ar îndeplini porunca, cine-ar fi de vină? El sau eu?

- Maria ta ar fi - zise cu hotărâre micul print.

- Intocmai. Trebuie să ceri de la fiecare numai ceea ce poate fiecare să dea - spuse mai departe regele.

Autoritatea se bazează, înainte de orice, pe rațiune. Dacă-i poruncești poporului tău să se așvârle în mare, el se va răzvrăti. Am dreptul de a cere supunere, pentru că poruncile mele sunt înțelepte.

- Și asfintitul meu de soare? îi aminti micul print, care, de vreme ce punea o întrebare, nu uita niciodată de ea.

- Vei avea și-un asfintit de soare. Voi da această porunca. Cunoscând însă legile ocărmuirii, voi aștepta până când împrejurările vor fi prielnice.

- Și asta cam pe când va fi? vru să afle micul print.

- Hm! Hm! răspunse regele, care începu să caute într-un calendar gros. Hm! Va fi pe la ... pe la ... va fi asta-seară, pe la ora șapte și patruzeci de minute! Și vei vedea cât sunt de ascultat.

Micul print începu să caste. Îi părea rău după apusul de soare. Și apoi, se și cam plictisea.

- Nu mai am nici o treabă pe-aici - îi spuse regelui. Am să plec mai departe!

- Nu pleca - zise regele, care era nespus de mandru că are un supus. Nu pleca, te fac ministru!

- Ce fel de ministru?

- Al ... al justiției!

- Dar n-am pe cine judeca aici!

- Nu se știe - zise regele. Încă nu mi-am străbatut regatul tot. eu sunt foarte bătrân, loc pentru caleașcă n-am, și ostenesc dacă umblu pe jos.

- Ei! Dar am văzut chiar eu - zise micul print, aplecându-se, ca să mai arunce o privire de partea cealaltă a planetei. Nici acolo nu e nimeni ...

- Te vei judeca, atunci, pe tine însuți - spuse regele. E lucrul cel mai greu. A te judeca pe tine însuți e mult mai greu decât a-l judeca pe altul. Dacă ajungi să te judeci cum trebuie, înseamnă că ești într-adevăr un înțelept.

- Eu - zise micul print - aș putea să mă judec pe mine însumi oriunde m-aș afla. Nu-i nevoie să rămân aici.

- Hm! Hm! - zise regele - cred că pe planeta mea se afla undeva un guzgan bătrân. Îl aud noaptea. Ai putea să-l judeci pe acest bătrân guzgan. Îl vei condamna din când în când la moarte. Astfel, viața lui va atârna de felul în care tu vei împărtăși dreptatea ... Să-l gratiezi însă de fiecare dată, ca să-l ai mereu. Nu e decât unul.

- Mie - răspunse micul print - nu-mi place să condamn la moarte, și cred că am să plec.

- Nu! zise regele.

Însă micul print, încheind cu pregătirile de plecare, nu voi să-l mângâie de fel pe bătrânul monarh:

- Dacă Maria ta ar dori să mă supună numaidecât, mi-ar putea da o poruncă înțeleaptă. Mi-ar putea porunci, de pildă, să plec într-un minut. Mi se pare că împrejurările sunt prielnice ...

Cum regele nu-i dadu nici un răspuns, mai întâi micul print sovai, apoi, cu un oftăt, porni la drum.

- Te fac ambasadorul meu! se grăbi atunci să strige regele. Era plin de măreție și de autoritate.

"Ciudați mai sunt oamenii mari!" își spuse micul print, continuându-și călătoria.

Capitolul XI

Pe cea de a doua planetă trăia un vanitos:

- Aha! Aha! Iată, vine un admirator! striga încă de departe vanitosul, de îndată ce-l zări pe micul print.

Căci, pentru vanitosi, oamenii ceilalți nu sunt decât niște admiratori.

- Bună ziua - zise micul print. Nostima palarie mai aveți.

- Pentru salut - răspunse vanitosul. Salut cu ea, când mă aclama. Din nefericire pe aici nu trece nimeni niciodată.

- A, da?! facu micul print, care nu înțelegea.

- Loveste-ți palmele una de alta - îl sfătuia atunci vanitosul.

Micul print își lovi palmele una de alta. vanitosul saluta cu modestie, ridicându-și palaria.

"E mai cu haz aici decat la rege" - isi zise micul print. Si iarasi incepu sa-si loveasca palmele una de alta. Vanitosul iarasi incepu sa salute, ridicandu-si palaria.

Dupa ce trecura astfel cinci minute, pe micul print il obosi monotonia jocului.

- Si, pentru ca palaria sa cada la loc - intreba el, ce-ar fi de facut?

Vanitosul insa nu-l auzi. Vanitosii nu aud niciodata decat laudele.

- Ma admiri intr-adevar atat de mult? il intreba el pe micul print.

- Ce inseamna "a admira"?

- A admira inseamna a recunoaste ca eu sunt omul cel mai frumos, cel mai bine imbracat, cel mai bogat si cel mai inteligent de pe planeta.

- Dar tu esti singur pe planeta ta!

- Fa-mi aceasta placere. Admira-ma totusi!

- Te admir - zise micul print, ridicand usor din umeri - dar la ce iti poate folosi lucrul acesta?

Si micul print pleca.

"Oamenii mari, de buna seama, sunt tare ciudati" - isi spuse el cu nevinovatie, continuandu-si calatoria.

Capitolul XII

Pe planeta urmatoare traia un betiv. Vizita fu aici foarte scurta, insa il cufunda pe micul print intr-o adanca amaraciune.

- Ce faci acolo? ii spuse betivului, pe care il gasi sezand tacut in fata unei gramezi de sticle goale si a unei gramezi de sticle pline.

- Beau - raspunse betivul, cu un aer jalnic.

- Si, de ce bei? il intreba micul print.

- Ca sa uit - raspunse betivul.
- Ce sa uiti? il cerceta micul print, caruia i se si facuse mila de el.
- Ca sa uit ca mi-i rusine - marturisi betivul, lasandu-si capul in jos.
- Si de ce ti-i rusine? intreba micul print, dorind sa-i vina in intr-ajutor.
- Rusine ca beau - incheie betivul, care se fereca pe totdeauna in tacerea lui.

Si micul print se duse, naucit.

"Oamenii mari, de buna seama, sunt foarte, foarte ciudati" - isi spunea el, continuandu-si calatoria.

Capitolul XIII

Cea de-a patra planeta era a unui businessman. omul acesta era atat de ocupat, incat nici macar nu-si inalta capul cand sosi micul print.

- Buna ziua - spuse micul print. Vi s-a stins tigara.
- Trei si cu doi fac cinci. Cinci si cu sapte, doisprezece. Doisprezece si cu trei, cincisprezece. Buna ziua. Cincisprezece si cu sapte, douazeci si doi. Douazeci si doi si cu sase, douazeci si opt. N-am timp s-o aprind.
- Douazeci si sase si cu cinci, treizeci si unu. Uff! Face, deci, cinci sute unu milioane, sase sute douazeci si doua de mii, sapte sute treizeci si una.
- Cinci sute de milioane de ce?
- Hai? Tot aicea esti? Cinci sute de milioane de ... nu mai stiu ... Am atata treaba! Eu sunt un om serios, nu ma tin de baliverne! Doi si cu cinci, sapte ...
- Cinci sute de milioane de ce? starui micul print, care in viata lui nu renuntase la o intrebare, o data ce-o pusese.

Businessmanul isi inalta capul:

- In cincizeci si patru de ani, de cand traiesc pe planeta asta, n-am fost deranjat decat in trei randuri.

Prima oara, acum douazeci si doi de ani, cand a picat, Dumnezeu stie de unde, un carabus. Facea un zgomot ingrozitor si am gresit de patru ori la o adunare. A doua oara, acum unsprezece ani, din

pricina unei crize de reumatism. Eu nu fac miscare. Nu am timp de hoinareala. Sunt un om serios! A treia oara ... iaca-t-o! Cum ziceam, cinci sute de milioane ...

- Milioane de ce?

Businessmanul intelesese ca nu era nici o nadejde sa fie lasat in pace:

- Milioane de lucruri din acelea marunte, care se vad cateodata pe cer.

- Muste?

- Ba nu, marunte si care stralucesc.

- Albine?

- Ba nu. Marunte, aurii si care-i fac pe alde pierde-vara sa viseze. Eu insa sunt un om serios! Nu am timp de visuri.

- Aha! Stele.

- Chiar asa. Stele.

- Si ce faci cu cinci sute de milioane de stele?

- Cinci sute unu milioane sase sute douazeci si doua de mii sapte sute treizeci si una. Eu sunt un om serios, un om precis.

- Si ce faci cu stelele acestea?

- Ce fac cu ele?

- Da.

- Nimic. Le stapanesc.

- Esti stapanul stelelor?

- Da.

- Dar abia am cunoscut un rege, care ...

- Regii nu stapanesc. Ei "domnesc". E cu totul altceva.

- Si la ce-ti foloseste daca esti stapanul stelelor?

- Imi foloseste ca sa fiu bogat.

- Si la ce-ti foloseste daca esti bogat?

- Ca sa cumpar alte stele, cand cineva le descopera.

"Asta - isi zise micul print - gandeste cam ca betivanul meu".

Ii mai puse totusi cateva intrebari:

- Cum poate cineva sa stapaneasca stelele?

- Ale cui sunt ele? raspunse morocanos businessmanul.

- Nu stiu. Ale nimanui.

- Atunci sunt ale mele, deoarece eu m-am gandit cel dintai la lucrul acesta.

- Si-i de-ajuns?

- Bineinteles. Cand gasesti un diamant, care nu-i al nimanui, e al tau. Cand gasesti o insula, care nu-i a nimanui, e a ta. Cand ai cel dintai o idee, o brevetezi: e a ta. Asa ca eu sunt stapanul stelelor, pentru ca nimeni, inaintea mea, nu s-a gandit vreodata sa le stapaneasca.

- Asta asa e - zise micul print. Si ce faci cu ele?

- Le administrez. Le socotesc si iar le socotesc - zise businessmanul. Nu-i deloc usor. Eu insa sunt un om serios!

Micul print nu se multumi cu atat.

- Eu, daca am un fular, pot sa-l pun la gat si sa-l iau cu mine, Daca am o floare, pot s-o culeg si s-o iau cu mine. Tu insa nu poti culege stelele.

- Nu, dar pot sa le depun la banca.

- Asta cum adica?

- adica scriu pe o bucata de hartie cate stele am. Si pe urma, hartia aceasta o incui intr-un sertar.

- Si asta-i tot?

- E de-ajuns!

"Are haz - se gandii micul print. e destul de poetic. nu e insa prea serios."

Cu privire la lucrurile serioase, micul print avea parerile lui, foarte deosebite de parerile oamenilor mari.

- Eu - mai zise el - am o floare, pe care o stropesc in fiecare zi. Am trei vulcani, pe care-i curat in fiecare saptamana. Caci il curat si pe cel stins. Nu se stie niciodata. Vulcanii mei au un folos, are un folos si floarea mea, din faptul ca eu sunt stapanul lor. Tu insa nu le esti de folos stelelor ...

Businessmanul deschise gura, dar nu gasi nici un raspuns, iar micul print pleca.

"Oamenii mari, de buna seama, sunt nemaipomenit de ciudati" - isi spunea el, cu nevinovatie, continuandu-si calatoria.

Capitolul XIV

Cea de a cincea planeta era cu totul neobisnuită. Era cea mai mică dintre toate. Cuprindea numai atât de loc, cât să încapă pe ea un felinar și un lampagiu. Micul print nu izbutea să înțeleagă la ce puteau fi de folos un felinar și un lampagiu, undeva, pe cer, pe o planetă fără case și fără de locuitori. Cu toate acestea, își spuse:

- Se prea poate ca omul acesta să fie un nerod. E totuși mai puțin nerod decât regele, decât vanitosul, decât businessmanul și decât betivul. Munca lui măcar are o noimă. Când își aprinde felinarul, e ca și cum ar face să se mai nască o stea sau o floare. Când își stinge felinarul, își adoarme floarea sau steaua. O îndeletnicire foarte frumoasă.

Cu adevărat folositoare, de vreme ce-i frumoasă.

Când ajunse pe planetă, îl salută cuviincios pe lampagiu:

- Bună ziua. De ce stinseși felinarul?
- Consemnul - răspunse lampagiul. Bună dimineața.
- Adică cum consemnul?
- Adică să-mi sting felinarul. Bună seara.

Și iar îl aprinse.

- Dar de ce l-ai aprins iar?
- Consemnul - răspunse lampagiul. Consemnul e consemn. Bună dimineața!

Apoi își stinse felinarul.

Apoi își șterse fruntea cu o batistă cu pătratele roșii.

- Am o meserie cumplită. Cândva, avea și ea o chibzuială. dimineața stingeam, iar seara aprindeam. Îmi ramanea restul zilei, ca să mă odihnesc, și restul nopții, ca să dorm ...

- Și pe urmă s-a schimbat consemnul?
- Consemnul nu s-a schimbat - zise lampagiul. Tocmai asta e nenorocirea! De la an la an, planeta s-a învârtit din ce în ce mai repede, iar consemnul nu s-a schimbat!

- Și-atunci? zise micul print.

- Și-atunci, deoarece acum se învârteste o dată pe minut, eu nu mai am nici o clipă de odihnă.

Aprind și sting o dată pe minut!

- Asta-i nostim! La tine zilele tin un minut!

- Ba nu e nostim deloc - zise lampagiul. A și trecut o lună de când stam de vorba.

- O lună?

- Da. Treizeci de minute. Treizeci de zile! Bună seara. Și iar aprinse felinarul.

Micul print se uita la el și-i era drag de lampagiul acesta atât de credincios consemnului. Își aduse aminte de apusurile de soare, în căutarea cărora el însuși se ducea odinioară, mutându-se cu scaunul din loc. Vru să-și ajute prietenul:

- Știi ... cunosc eu un mijloc prin care să te odihnești ori de câte ori vei vrea ...

- Eu vreau mereu - zise lampagiul.

Căci poți să fii și credincios și lenes totodată.

Micul print adăuga:

- Planeta ta este atât de mică, încât de faci trei salturi, ai înconjurat-o. N-ai decât să umbli mai încet, astfel încât să fii mereu în soare. Când ai să vrei să te odihnești, umbla ... iar ziua are să tina cât ai să vrei tu.

- Asta nu-mi ajută mare lucru - zise lampagiul. Ceea ce îmi place mie în viață e să dorm.

- Nu e chip - zise micul print.

- Nu e chip - zise lampagiul. Bună dimineața.

Și stinse felinarul.

"Pe acesta - își zise micul print, în vreme ce-ai urma calatoria mai departe - pe acesta l-ar disprețui toți ceilalți: regele, vanitosul, betivul și businessmanul. Cu toate acestea, e singurul care nu mi se pare caraghios. Poate fiindcă se îngrijeste de altceva decât de sine însuși."

Ofta cu părere de rău și își mai spuse:

- E singurul din care puteam să-mi fac un prieten. Planeta lui e însă într-adevăr prea mică. Nu e loc pentru doi înși ...

Lucrul, pe care micul print nu îndrăznea să și-l marturisă nici sîși, era că lui îi părea rău după această binecuvântată planetă, mai cu seamă din pricina celor o mie patru sute patruzeci de apusuri de soare în douăzeci și patru de ore!

Capitolul XV

Cea de a șasea planetă era o planetă de zece ori mai mare. Traia pe ea un Domn bătrân, care scria niste cărți uriașe.

- Ia te uita! vine un explorator! striga el, când îl zări pe micul print.

Micul print se așeza la masă, ca să mai rasufle puțin. Calătorise până acum atât de mult!

- Dincolo vii? îl întreba Domnul cel bătrân.
- Ce-i cartea asta groasă, zise micul print. Ce faceți dumneavoastră aici?
- Eu sunt geograf - zise Domnul cel bătrân.
- Ce este un geograf?
- E un savant, care știe unde se află marile, fluviile, orașele, munții și pustiiurile.
- Foarte interesant - zise micul print. În sfârșit, o meserie adevărată! Și arunca o privire, de jur împrejur, pe planeta geografului. Nu mai văzuse niciodată o planetă atât de mareată.

- E tare frumoasă planeta dumneavoastră! Se găsesc și oceane pe-aici?
- N-ai putea să știi - zise geograful.
- Oh! (Micul print era dezamăgit.) Dar munți?
- N-ai putea să știi - zise geograful.
- Dar orașe și fluviu și pustiiuri?
- Nici asta n-ai putea să știi - zise geograful.
- Dar dumneavoastră sunteți geograf!
- Întocmai - zise geograful - numai că eu nu sunt explorator. Duc mare lipsă de exploratori. Nu geograful e acela care face număratoarea orașelor, a fluviilor, a munților, a marilor, a oceanelor și a pustiiurilor. Geograful e un om prea important, ca să umble el hoinar. El nu-și părăsește biroul, ci vin exploratorii la el. Le pune întrebări și își face însemnări după amintirile lor. Iar dacă amintirile vreunui i se par demne de luat în seamă, geograful pune să se facă cercetări cu privire la moralitatea exploratorului.
- Asta pentru ce?
- Pentru că dacă un explorator ar minti, în cartile de geografie s-ar produce catastrofe. Și, de asemenea, dacă un explorator ar bea prea mult.
- Cum așa? întreba micul print.
- Pentru că betivii vad dublu. Geograful, atunci, ar însemna doi munți, acolo unde de fapt nu se află decât unul singur.
- Știi pe cineva - zise micul print - care ar fi un prost explorator.
- Se poate. Cum ziceam, dacă moralitatea exploratorului pare multumitoare, se trece la cercetări în legătură cu descoperirea lui.
- Se duce cineva acolo, ca să vadă?
- Nu. E prea multă bataie de cap. I se cere însă exploratorului să aducă probe. Dacă, de pildă, e vorba despre descoperirea unui munte mare, i se cere să aducă niște pietre mari.
- Deodată, geograful se turbura:
- Ei, dar tu vii de departe! Tu ești un explorator! Fa-mi o descriere a planetei tale!
- Și geograful, după ce își deschise registrul, își ascuți creionul. Povestirile exploratorilor sunt însemnate mai întâi cu creionul. Spre a fi însemnate cu cerneala, se așteaptă până când exploratorul vine cu probe.
- Așadar? întreba geograful.
- O! la mine - zise micul print - nu prea ai ce vedea, e loc puțin de tot! Am trei vulcani. Doi vulcani incinși și un vulcan stins. Insa nu se știe niciodată.
- Nu se știe niciodată - zise geograful.
- Mai am și o floare.
- Noi nu însemnăm florile - zise geograful.
- Cum așa?! E tot ce poate fi mai frumos!
- Pentru că florile sunt efemere.
- Ce înseamnă "efemer"?

- Geografiile - zise geograful - sunt cartile cele mai de pret dintre toate cartile. Ele nu se invecnesc niciodata. Se intampla foarte rar ca un munte sa-si schimbe locul. Foarte rar un ocean se goleste de apa. Noi scriem despre lucruri eterne.

- Dar vulcanii stinsi se pot trezi - il intrerups micul print. Ce inseamna "efemer"?

- Noua ni-i totuna daca vulcanii sunt stinsi sau daca sunt treji - zise geograful. Insemnatate pentru noi are numai muntele. El nu e schimbator.

- dar ce inseamna "efemer"? starui micul print, care in viata lui nu renuntase la o intrebare, o data ce-o pusese.

- Inseamna "ceva amenintat sa piara curand".

- Floarea mea e amenintata sa piara curand?

- Bineinteles!

"Floarea mea e efemera - isi zise micul print - si nu are decat patru spini, ca sa se apere de lume! Iar eu am lasat-o singura acasa!"

Aceasta a fost cea dintai tresarire a caintei sale. Isi regasi insa cumpatul:

- Pe unde ma sfatuiti sa mai merg? intreba el.

- Pe planeta Pamant - raspunse geograful. Are o fama buna ...

Si micul print pleca, gandindu-se la floarea lui.

Capitolul XVI

Cea de a saptea planeta a fost, prin urmare, Pamantul.

Pamantul nu e o planeta oarecare! Poti numara pe el o suta unsprezece regi (fara a-i uita, bineinteles, pe regii negri), sapte mii de geografi, noua sute de mii de businessmeni, sapte milioane si jumatate de betivi, trei sute unsprezece milioane de vanitosi, adica vreo doua miliarde de oameni mari.

Ca sa va puteti face o parere despre intinderea Pamantului, am sa va spun ca, inainte de nascocirea luminii electrice, trebuia intretinuta caolo, pe intreg cuprinsul celor sase continente ale sale, o adevarata armata de patru sute saizeci si doua de mii cinci sute unsprezece lampagii.

Daca te uitai la el ceva mai de departe, aveai in fata ochilor o priveliste incantatoare. Miscarile acestei armate erau diriguite ca acelea ale unui balet, la opera. Venea mai intai randul lampagiilor din Noua Zeelanda si Australia. Apoi, dupa ce-si aprindeau felinarele, acestia plecau la culcare.

Intrau atunci in dans, la randul lor, lampagii din China si din Siberia. Apoi ei se furisau pe nesimtite in culise. Atunci venea randul lampagiilor din Rusia si din Indii. Apoi, al celor din Africa si Europa. Apoi, al celor din America de Sud. Apoi, al celor din America de Nord. Si niciodata nu stricau randuiala intrarii lor in scena. Era maret!

Numai lampagiul singurului felinar de la Polul Nord si confratele sau, cel cu singurul felinar de la Polul Sud, duceau un trai de trandavie si de nepasare: lucrau de doua ori pe an.

Capitolul XVII

Cand vrei sa faci o gluma, se intampla sa mai si minti cate putin. N-am fost nici eu prea cinstit, cand v-am vorbit de lampagii. Ma tem ca nu cumva aceia, care n-o cunosc, sa-si faca o parere gresita despre planeta noastra. Oamenii, pe Pamant ocupa foarte putin loc. Daca cei doua miliarde de locuitori care impanzesc Pamantul, ar sta in picioare, nitel inghesuiti, ca la un miting, ei ar incapea cu usurinta intr-o piata publica de douazeci de mile lungime, pe douazeci de mile latime. Omenirea ar putea fi ingramadita pe cea mai marunta insulita din Pacific.

Oamenii mari, de buna seama, nu va vor crede. Isi inchipuie ca ocupa mult loc. Se socotesc grozavi, ca baobabii. asa ca sfatuiti-i sa calculeze singuri. Ei nu mai pot de dragul cifrelor: lucrul acesta le va fi pe plac. Voi insa nu va pierdeti vremea cu astfel de pedepse scolaresti. E de prisos. Aveti incredere in mine.

Micul print, asadar, cand ajunsese pe Pamant, se mira foarte mult ca nu vedea pe nimeni. Tocmai incepuse a se teme ca nu cumva sa fi gresit planeta, cand un inel de culoarea lunei se misca pe nisip.

- Buna seara - rosti micul print, intr-un noroc.
- Buna seara - rosti sarpele.
- Pe ce planeta am cazut? intreba micul print.
- Pe Pamant, in Africa - raspunse sarpele.
- Aha! ... Va sa zica nu se afla nimeni pe Pamant?
- Aici e pustiul. In pustiuri nu e nimeni. Pamantul e mare - zise sarpele.
- Micul print se aseză pe o piatra si-si inalta ochii catre cer:
- Ma intreb - zise el - daca nu cumva stelele sunt luminoase numai pentru ca astfel fiecare, candva, sa o poata regasi pe-a lui. Priveste la planeta mea. E chiar deasupra noastra ... dar cat e de departe!
- E frumoasa - zise sarpele. Ce cauti tu pe-aici?
- Am niste neazuri cu o floare - zise micul print.
- Aha! facu sarpele.
- Si tacura amandoi.
- Unde sunt oamenii? vorbi in cele din urma micul print.
- Te simti cam singur in pustiul ...
- Singur te simti si printre oameni - zise sarpele.
- Micul print il privi indelung.
- Esti un animal ciudat - ii spuse el intr-un tarziu; subtil ca un deget ...
- Sunt insa mai puternic decat degetul unui rege - zise sarpele.
- Micul print zambi:
- Prea puternic nu esti tu ... n-ai nici macar labe ... nici macar nu poti calatori ...
- As putea sa te duc mai departe decat o corabie - zise sarpele.
- Se incolaci, ca o bratara de aur, pe glezna micului print:
- Pe acela, pe care-l ating, eu il redau pamantului din care a iesit - mai zise. Tu insa esti neprihanit si vii de pe o stea ...
- Micul print nu raspunse nimic.
- Mi-e mila de tine, esti atat de plapand pe Pamantul acesta de granit! As putea sa te ajut intr-o zi, daca-ti pare prea rau dupa planeta ta. as putea ...
- Oh! Am inteles prea bine ... rosti micul print - dar de ce vorbești mereu in enigme?
- Eu pe toate le dezleg - zise sarpele.
- Si tacura amandoi.

Capitolul XVIII

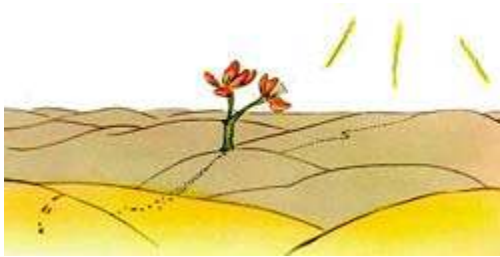
Micul print strabatu pustiul si nu intalni decat o floare. O floare doar cu trei petale, o floare de nimic.

- Buna ziua - zise micul print.
- Buna ziua - zise floarea.
- Unde sunt oamenii? intreba cuviincios micul print.

Floarea, candva, vazuse trecand o caravana.

Oamenii? Sa tot fie, cred, vreo sase-sapte. Cu ani in urma, i-am zarit o data ... Nu se stie insa niciodata unde-i poti gasi. Ii poarta vantul. Ei nu au radacini si asta-i stinghereste mult.

- Ramai cu bine - rosti micul print.
- Te du cu bine - zise floarea.

Capitolul XIX

Micul print se urca pe un munte inalt. Singurii munti, pe care ii vazuse el vreodata, erau cei trei vulcani ai lui, care-i ajungeau doar pana la genunchi. Iar de vulcanul stins se folosea ca de un scaunel. "De pe un munte cat acesta de inalt - isi zise el atunci - am sa vad dintr-o privire toata planeta si toti oamenii ..." Insa nu zari decat colturi de stanca, foarte ascutite.

- Buna ziua - zise micul print intr-un noroc.
- Buna ziua ... Buna ziua ... Buna ziua ... - raspunse ecoul.
- Cine sunteti voi? zise micul print.
- Cine sunteti voi ... cine sunteti voi ... cine sunteti voi ... - raspunse ecoul.
- Fiti prietenii mei, sunt singur - zise el.
- Sunt singur ... sunt singur ... sunt singur ... - raspunse ecoul.

"Ce planeta caraghioasa! se gandi el atunci. Numai uscaciune, numai stanca colturoasa, numai sare. Iar oamenii n-au nici un pic de fantezie. Nu fac altceva decat sa-ngane ceea ce le spui ... Acasa, eu aveam o floare: vorbea intotdeauna ea intai ..."

Capitolul XX

Iata insa veni si clipa cand, dupa ce umbla o vreme-ndelungata prin nisip, pe stanci si prin zapezi, micul print, intr-un sfarsit, descoperi un drum. Iar drumurile, toate, duc spre oameni.

- Buna ziua - zise el.
- Se afla intr-o gradina de trandafiri in floriti.
- Buna ziua - zisera trandafirii.

Micul print ii privi. toti erau aidoma cu floarea lui.

- Cine sunteti voi? intreba el, inmarmurit.
- Noi suntem trandafirii - zisera trandafirii.
- Vai! facu micul print ...

Capitolul XXI

Chiar atunci sosi si vulpea:

- Buna ziua - zise vulpea.
- Buna ziua - raspunse cuviincios micul print, care se intoarse, insa nu vazu pe nimeni.
- Sunt aici - zise glasul sub mar ...
- Cine esti tu? zise micul print. Esti tare frumoasa ...
- Sunt o vulpe - zise vulpea.
- Vino sa te joci cu mine - o pofti micul print. Sunt atat de trist.

- Nu pot sa ma joc cu tine - zise vulpea. Nu sunt imblanzita.
- A! iarta-ma - rosti micul print.

Insa, dupa un rastimp de gandire, adauga:

- Ce inseamna "a imblanzi"?
- Nu esti de prin partile locului - zise vulpea - ce cauti pe-aici?
- Caut oamenii - zise micul print. Ce inseamna "a imblanzi"?
- Oamenii - zise vulpea - au pusti si vaneaza. E foarte neplacut! Mai cresc si gaini. E sigurul folos de pe urma lor. Cauti gaini?
- Nu - zise micul print. Caut prieteni. Ce inseamna "a imblanzi"?
- E un lucru care prea e dat uitarii - zise vulpea. Inseamna "a-ti crea legaturi" ...
- A-ti crea legaturi?
- Desigur - zise vulpea. Tu nu esti inca pentru mine decat un baietas, aidoma cu o suta de mii de alti baietasi. Iar eu am nevoie de tine. Si nici tu n-ai nevoie de mine. Eu nu sunt pentru tine decat o vulpe, aidoma cu o suta de mii de alte vulpi.
- Dar daca tu ma imblanzesti, vom avea nevoie unul de altul. Tu vei fi, pentru mine, fara seaman pe lume. Eu voi fi, pentru tine, fara seaman pe lume ...
- Incep sa inteleg - zise micul print. E undeva o floare ... mi se pare ca m-a imblanzit ...
- Se prea poate - zise vulpea. Pe Pamant intalnesti tot soiul de lucruri.
- O! Dar nu e pe Pamant - zise micul print.

Vulpea se arata foarte nedumerita:

- Pe alta planeta?
- Da.
- Pe planeta aceea sunt vanatori?
- Nu.
- Interesant! Dar gaini?
- Nici.
- Nimic nu e desavarsit - suspina vulpea.

Vulpea insa se intorse la gandurile sale:

- Viata mea e vesnic aceeaasi. Eu vanez gainile, pe mine ma vaneaza oamenii. Toate gainile se aseamana intre ele, si toti oamenii se aseamana intre ei. Asa ca ma cam plictisesc. Dar daca tu ma imblanzesti, viata mi se va insenina.

Voi cunoaste sunetul unor pasi deosebiti de-al tuturor. Pasii altora ma fac sa intru sub pamant. Al tau ma va chema din vizuina, ca o melodie. Si-apoi, priveste! Vezi tu, acolo, lanurile de grau? Eu nu-mi aduc aminte de nimic. Si asta-i trist! Tu ai insa parul de culoarea aurului. Va fi, de aceea, minunat, cand tu ma vei fi imblanzit! Graul, auriu si el, imi va aminti de tine. Si-mi va fi nespus de draga murmurarea vantului prin grau ...

Vulpea tacu si se uita indelung la micul print:

- Te rog ... imblanzeste-ma - zise apoi.
- Bucuros as vrea - raspunse micul print - numai ca nu prea am timp. Am de cautat prieteni si o multime de lucruri de cunoscut.
- Nu cunoastem decat ceea ce imblanzim - zise vulpea. Oamenii nu mai au timp sa cunoasca nimic. Ei cumpara lucruri de gata, de la negutatori. Cum insa nu exista negutatori de prieteni, oamenii nu mai au prieteni. Daca vrei sa ai un prieten, imblanzeste-ma!
- Ce trebuie sa fac? zise micul print.
- Trebuie sa ai foarte multa rabdare - raspunse vulpea. La inceput, te vei aseza ceva mai departe de mine, uite-asa, in iarba. Eu te voi privi cu coada ochiului, iar tu nu vei rosti nici un cuvânt. Graiul e izvor de neintelegeri. Insa vei putea, pe zi ce trece, sa te asezi din ce in ce mai aproape de mine ... A doua zi, micul print veni din nou.
- Mult mai frumos era, daca veneai si astazi la aceeasi ora - zise vulpea. Daca de pilda, vii la ora patru dupa-amiaza, eu inca de la trei voi incepe sa fiu fericita. Pe masura ce ora va trece, si mai fericita ma voi simti. La ora patru, ma vor cuprinde un freamat si o neliniste: voi descoperi cat pretuieste fericirea! Dar daca vii la voia intamplarii, eu niciodata nu voi sti la care ceas sa-mi impodobesc sufletul. Ne trebuie rituri.
- Ce-i acela rit? zise micul print.
- E si el ceva cu totul dat uitarii - zise vulpea. E ceea ce face ca o zi sa se deosebeasca de celelalte zile, o ora, de celelalte ore. Au un rit, spre pilda, vanatorii mei. Se duc sa joace, joia, cu fetele din sat. Joia, prin urmare, e o zi minunata! Ma plimb si eu, atunci, pana la vie. Daca vanatorii s-ar duce la joc la voia intamplarii, toate zilele ar fi la fel, iar eu n-as mai avea vacanta niciodata. Astfel micul print imblanzi vulpea. Iar cand ora despartirii fu aproape:
- Vai! zise vulpea ... Am sa plang ...
- Din vina ta - zise micul print - eu nicidecum nu-ti voiam raul, ci ai vrut sa te-mblanzesc ...
- Asa e - zise vulpea.
- Dar ai sa plangi! zise micul print.
- Asa e - zise vulpea.
- Atunci nu dobandesti nimic din asta!
- Ba dobandesc - zise vulpea - datorita culorii graului. Apoi adauga:
- Du-te sa mai vezi o data trandafirii. Voi descoperi ca floarea ta nu are-n lume seaman. Intoarce-te apoi la mine, spre a-ti lua ramas bun, iar eu iti voi darui o taina.
- Micul print se duse sa mai vada o data trandafirii:
- Voi nu semanati intru nimic cu floarea mea, voi inca nu sunteti nimic - le spuse el. Pe voi nimeni nu v-a imblanzit, precum nici voi n-ati imblanzit pe nimeni. Sunteti precum era si vulpea mea. Nu era decat o vulpe, aidoma cu altele, o suta de mii. Eu insa mi-am facut din ea un prieten, iar ea acum nu are-n lume seaman.
- Si florile se rusinara.
- Voi sunteti frumoase, dar sunteti desarte - le mai spuse el. Nimeni n-ar avea de ce sa moara pentru voi. Floarea mea, fireste, un trecator de rand ar crede ca-i asemeni voua. ea insa, singura, e mai de pret decat voi toate la un laolalta, fiindca pe ea am udat-o eu cu stropitoarea. fiindca pe ea am ocrotit-o eu cu paravanul. Fiindca pentru ea am ucis eu omizile (in afara doar de cateva, pentru fluturi). Fiindca pe ea am ascultat-o eu cum se plangea, ori cum se lauda, ori cateodata chiar si cum tacea.
- Fiindca ea e floarea mea.
- Si se duse inapoi, la vulpe.
- Ramai cu bine - zise el ...
- Te du cu bine - zise vulpea. Iata care-i taina mea. E foarte simpla: limpede nu vezi decat cu inima. Ochii nu pot sa patrunda-n miezul lucrurilor.
- Ochii nu pot sa patrunda-n miezul lucrurilor - spuse dupa dansa micul print, ca sa tina minte.
- Numai timpul cheltuit cu floarea ta face ca floarea ta sa fie atat de pretioasa.

- Numai timpul cheltuit cu floarea mea ... facu micul print, ca sa tina minte.
- Oamenii au dat uitarii adevarul acesta - zise vulpea. Tu insa nu trebuie sa-l uiti. Devii raspunzator de-a pururi pentru ceea ce ai imblanzit. Tu esti raspunzator de floarea ta.
- Eu sunt raspunzator de floarea mea ... spuse dupa dansa micul print, ca sa tina minte.

Si se simti foarte nefericit. Floarea lui ii povestise ca ea era, in univers, singura in felul ei. Si iata ca se mai aflau cinci mii, toate semanand cu ea, intr-o singura gradina!

"Tare s-ar mai socoti jignita - isi zise el - daca ar vedea una ca asta ... nu s-ar mai opri din tuse, si s-ar preface chiar ca moare, ca sa scape de rusine. Iar eu as fi desigur nevoit sa ma prefac c-o ingrijesc, pentru ca altminteri, ca sa ma indurereze si pe mine, s-ar lasa sa moara cu adevarat ..."

Apoi isi zise mai departe: "Ma credeam inavutit cu o floare fara seaman, si iaca ca n-am decat o floare de rand. Cu asta numai si cu cei trei vulcani, care-mi vin doar pana la genunchi si dintre care unul e poate stins pe vesnicie, nu prea sunt un mare print ..."

Si, culcat in iarba, planse.

Capitolul XXII

- Buna ziua - zise micul print.
  - Buna ziua - zise acarul.
  - Ce faci aici? zise micul print.
  - Triez calatorii in pachete de cate o mie - zise acarul. Dau drumul trenurilor, care-i poarta cand la dreapta, cand la stanga.
- Si un rapid straluminat, bubuind ca tunetul, cutremura cabina acelor.
- Sunt tare grabiti - zise micul print. Ce anume cauta?
  - Nici chiar omul de la locomotiva nu stie - zise acarul.
- Si al doilea rapid straluminat trecu, bubuind, in partea cealalta.
- Se si intorc? intreba micul print.
  - Nu sunt aceeasi - zise acarul. Acestia vin in locul celorlalti.
  - Erau nemultumiti acolo unde se aflau?
  - Niciodata nu esti multumit unde te afli - zise acarul.
- Si bubui tunetul celui de al treilea rapid straluminat.
- Acestia au pornit in urmarirea calatorilor dintai? intreba micul print.
  - Nu urmaresc nimic - zise acarul. Dorm acolo, inauntru, ori poate stau si acasa. Numai copiii isi turtesc nasul de geamuri.
  - Numai copiii stiu ce cauta - rosti micul print. Ei isi cheltuiesc timpul cu o papusa de carpa si ea devine astfel foarte pretioasa si daca cineva le-o ia, incep sa planga ...
  - Ei au noroc - zise acarul.

Capitolul XXIII

- Buna ziua - zise micul print.
  - Buna ziua - zise negutarorul.
- Era un negutar de hapuri perfectionate, care potolesc setea. Inghiti cate unul pe saptamana si nu mai simti nevoia sa bei.
- Pentru ce le vinzi? zise micul print.
  - Aduc o mare economie de timp - zise negutarorul.
- Expertii au facut un calcul. Economisesti cincizeci si trei de minute pe saptamana.
- Si ce poti face cu aceste cincizeci si trei de minute?
  - Face fiecare ce vrea ...

"Eu - isi spuse micul print - daca as avea de irosit cincizeci si trei de minute, as porni in liniste spre o fantana ..."

Capitolul XXIV

Ne gaseam in cea de-a opta zi, de cand ramasesem in pana prin pustiu si, in timp ce ascultam cu negutatorul, sorbisem si cel din urma strop al proviziei mele de apa.

- Vai! - i-am spus micului print - sunt foarte frumoase amintirile tale, dar eu inca nu mi-am reparat avionul, nu mai am nimic de baut si as fi la randu-mi fericit, de-as putea porni in liniste spre o fantana!

- Prietena mea, vulpea ... - zise el.

- Dragul meu baiat, nu mai e vorba de vulpe!

- Cum asa?

- Pentru ca avem sa murim de sete ...

El nu ma intelese, imi raspunse:

- E bine sa ai un prieten, chiar daca e sa mori. Eu, unul, sunt tare bucuros ca m-am imprietenit cu o vulpe.

"Nu-si da seama de primejdie - mi-am spus. Lui niciodata nu-i e foame si nici sete. Pentru el e de ajuns un strop de soare ..."

El se uita la mine si-mi raspunse, chiar la ceea ce gandeam:

- Si mie mi-i sete ... sa cautam o fantana ...

Ma incerca o moleseala: n-are nici un rost sa cauti o fantana, la voia intamplarii, prin pustiu fara de sfarsit. Cu toate acestea, porniram la drum.

Si merseam astfel ore de-a randul, tacuti, pana cand se lasa noaptea si incepura sa se-aprinda stelele. Eu le zaream ca printr-un vis, caci, din pricina setei, ma cuprinsese o usoara fierbinteala.

Cuvintele micului print imi jucau in minte:

- Adica si tie ti-i sete? I-am intrebato.

El insa nu mi-a dat raspuns la intrebare. Atat a zis:

- Apa mai poate fi buna si pentru suflet.

Nu intelegeam ce vrea sa spuna, dar tacui ... Stiam prea bine ca nu trebuia sa-i pun intrebari.

Ostenise. Se aseza. M-am asezat si eu alaturi. Si, dupa o tacere, mi-a mai spus.

- Stelele sunt frumoase, datorita unei flori pe care nimeni nu o vede ...

Eu i-am raspuns: "De buna seama", si m-am uitat, fara sa mai spun nimic, la undele nisipului batut de luna.

- E frumos pustiu ... - adauga el.

Si era adevarat. Intotdeauna mi-a fost drag pustiu. Te asezi pe o duna de nisip. Nu vezi nimic.

Nimic nu se aude. Si cu toate acestea, ceva straluceste in linistea lui ...

- De aceea e frumos pustiu - zise micul print - fiindca, undeva, el ascunde o fantana.

Ma uimi ca inteleg deodata aceasta tainica stralucire a nisipului. Pe vremea cand eram copil, locuiam intr-o casa straveche si spunea legenda ca acolo s-ar afla ascunsa o comoara. Bineinteles ca nimeni nu i-a dat de urma niciodata, poate ca nici n-a cautat-o nimeni. Ea insa fermeca intreaga casa. Casa mea, in adancul inimii ei, ascundea o taina ...

- Da - i-am spus micului print - fie ca e vorba despre o casa, fie despre stele sau pustiu, ceea ce le da lor frumusetate ramane nevazut.

- Ma bucur - zise el - ca esti de aceeaasi parere cu vulpea mea.

Cum micul print adormi, il luai in brate si pornii din nou la drum. Eram induiosat. Mi se parea ca port o gingasa comoara. Mi se parea chiar ca niciodata pe pamant nu se aflase ceva mai gingas. Ma uitam, in lumina lunei, la fruntea-i palida, la ochii lui inchisi, ii priveam suvitele de par ce-i tremurau in vant si ma gandeam: "Ceea ce vad eu aici nu e decat o coaja. Lucrul cel mai pretios ramane nevazut ..."

Cum un suras usor aluneca pe buzele-i intredeschise, m-am gandit: "Ceea ce ma induioseaza atat de mult la acest mic print e credinta lui fata de-o floare, e icoana unei flori ce straluceste inlauntrul ei, ca flacara-ntr-o lampa, chiar si atunci cand doarme ... Si banuiam in el o gingasie si mai mare. Trebuie sa ocatim cu grija lampile: orice boare e in stare sa le stinga.

Si tot mergand asa, am dat, in revarsatul zorilor, peste fantana.

Capitolul XXV

- Oamenii - zise micul print - se infunda in trenurile lor rapide, dar nu mai stiu nici ei ce cauta. Asa ca se framanta si se sucesc de colo-colo ...

Si adauga:

- Nu merita atata osteneala ...

Fantana, pe care o descoperisem noi, nu semana deloc cu fantanile sahariene. Fantanile sahariene sunt niste simple gropi sapate in nisip. A noastra era aidoma unei fantani de tara. Prin partile acelea insa nu se afla nici un sat, iar mie mi se parea ca visez.

- Ciudat - ii spusei micului print - sunt toate gata pregatite: scripetele, ciutura si funia ...

El rase, apuca de funie si puse scripetele in miscare. Si scripetele gemu, asa cum geme o morisca veche, dupa ce vantul a dormit o vreme-ndelungata.

- I-auzi - zise micul print - noi trezim fantana si ea canta ...

Nu voiam ca el sa se trudeasca.

- Lasa-ma pe mine - am rostit eu - pentru tine e prea greu. Am tras afara ciutura, incet, pana-n dreptul ghizdului. Am asezat-o acolo, cumpanind-o bine. Cantecul scripetelui imi dainuia in urechi, iar in apa care tot mai tremura vedeam cum tremura soarele.

- Mi-e sete de apa aceasta - zise micul print - da-mi sa beau ...

Iar eu, atunci, am inteles ce cautase!

I-am dus ciutura la gura. El inchise ochii si bau. Era dulce ca o sarbatoare. Apa aceasta era cu totul altceva decat o hrana oarecare. Se nascuse din drumul strabatut sub stele, din cantecul scripetelui, din truda bratelor mele. Era precum un dar de buna pentru suflet. Tot asa, pe vremea cand eram copil, lumina pomului de Craciun, melodia liturghiei de la miezul noptii si duosia zambetelor alcatuiau intreaga stralucire a darului pe care il primeam.

- Oamenii de pe meleagurile tale - zise micul print - cresc cinci mii de trandafiri intr-o singura gradina ... si tot nu gasesc ceea ce cauta ...

- Nu gasesc - i-am raspuns eu.

- Si totusi ceea ce cauta ei ar putea fi gasit intr-o singura floare sau strop de apa ...

- De buna seama - i-am raspuns eu.

Si micul print adauga:

- Ochii insa sunt orbi. Cu inima trebuie sa cauti!

Bausem si eu. Rasuflam usurat. Nisipul, in revarsatul zorilor, e de culoarea mierei. Culoarea aceea, ca de miere, ma facea de asemeni fericit. De ce mai trebuia sa fiu nelinistit ...

- Trebuie sa-ti tii fagaduinta - imi spuse cu blandete micul print, care din nou se asezase langa mine.

- Ce fagaduinta?

- Stii tu ... o botnita pentru oaia mea ... eu sunt raspunzator de floarea aceea!

Am scos schitele desenelor din buzunar. Micul print le zari si zise, razand:

- Baobabii tai seamana cu niste verze ...

- Vai!

Si eu, care eram atat de mandru de baobabii mei!

- Vulpea era ... urechile ... cam seamana cu niste coarne ... si sunt si prea lungi!

Si iarasi rase.

- Esti nedrept, baietas, eu nu ma pricepeam sa desenez nimic altceva in afara de serpi boa intregi si de serpi boa spintecati.

- A, da! merge si-asa - zise el - copiii stiu.

Asa ca desenai o botnita. Si dandu-i-o, simtii cum mi se frange inima.

- Nu inteleg ce ai de gand.

El însă nu-mi răspunse. Rosti:

- Stii, când am căzut eu pe Pământ ... maine e un an de-atunci ...

Apoi, după o tăcere, adăuga:

- Am căzut pe-aici, pe-aproape ...

Și se îmbujora.

Și iarăși, fără să-nțeleg de ce, mă încerca o amară ciudată. În mine, totuși se isca o întrebare:

- Nu din întâmplare, asadar, în dimineața când te-am cunoscut, acum opt zile, te plimbai așa, de unul singur, la mii de leghe departe de orice așezare omenească! Te întorceai la locul căderii? Micul print se-îmbujora din nou.

Iar eu adăugai, sovăitor:

- Poate fiindcă maine se împlineste anul? ...

Micul print din nou se-îmbujora. el niciodată nu răspundea la întrebări, dar dacă te îmbujorezi înseamnă 'da', nu-i așa?

- Vai! - am rostit eu - mi-i teama ...

Însă el îmi spuse:

- Acuma trebuie să lucrezi. Trebuie să te întorci la mașina ta. Eu te aștept aici. Vino înapoi maine seara ...

Mie, însă, nu-mi trecu neliniștea. Îmi aminteam de vulpe. e primejdie să mai și plângi puțin, dacă te-ai lăsat imblânzit ...

Capitolul XXVI

În preajma acelei fantani, se aflau ruinele unui vechi zid de piatră. A doua zi spre seară, pe când mă înapoiam de la treburile mele, l-am zărit de departe pe micul meu print, care sta acolo, sus, cu picioarele atârănând. Și l-am auzit vorbind:

- Cum adică, nu-ți aduci aminte? zicea el. Nu-i nicidecum aici!

Fără îndoială, i-a răspuns un glas, de undeva, căci el din nou s-a împotrivit:

- Ba da! Ba da! Ziua e aceasta, dar locul nu-i aici ...

Am mers mai departe, spre zid. Încă nu vedeam, nici n-auzeam pe nimeni. cu toate acestea, micul print vorbea din nou:

- ... bineînțeles. Ai să vezi de unde încep urmele mele pe nisip. N-ai decât să mă aștepti acolo. Am să vii la noapte.

Mă aflam la douăzeci de metri departe de zid și încă nu vedeam nimic.

Micul print mai spuse, după o tăcere:

- Ai un venin bun? Ești sigur că n-ai să mă faci să sufăr multă vreme?

M-am oprit, cu inima stransă, dar tot nu pricepeam nimic.

- Acuma du-te ... - zise el - vreau să cobor!

M-am uitat atunci în jos, la temelia zidului și m-am smuls din loc. Vedeam acolo, înălțat spre micul print, un șarpe din aceia galbeni, care te rapun în treizeci de secunde. cautându-mă prin buzunar, ca să-mi scot revolverul, am început să alerg, însă șarpele, la zgomotul pe care-l faceam, se lăsa

usor la vale, pe nisip, scurgandu-se ca o fantana tasnitoare care moare si fara sa se grabeasca, se furisa printre pietre, cu un fosnet marunt si metalic.

Am ajuns la zid, abia in clipa cand sa-l prind in brate pe prostutul meu de print micut, care se facuse alb ca zapada.

- Ce nazbatie mai e si asta? Acuma-mi stai de vorba si cu serpii!

I-am desfacut nelipsitul fular de aur. L-am udat cu apa pe la temple si i-am dat sa bea. Si nu ma mai incumetam sa-i pun nici o intrebare. El, privindu-ma cu ochi patrunzator, isi petrecu bratele pe dupa gatul meu. Simteam cum ii bate inima, asemeni unei pasari care moare, cand ai impuscat-o.

Imi vorbi:

- Ma bucur ca ai descoperit ce-i trebuia masinii tale. Vei putea sa te intorci acasa ...

- Tu de unde stii?

Voisem sa-l instiintez ca, in ciuda tuturor asteptarilor, izbutisem sa-mi repar avionul!

Nu-mi dadu nici un raspuns la intrebare, ci adauga:

- Astazi ma intorc si eu acasa ...

Pe urma, ganditor:

- E mult mai departe ... e mult mai greu ...

Imi dadeam seama ca se intampla ceva cu totul neobisnuit. Il strangeam in brate, ca pe un copilas, si-mi parea, cu toate astea, ca aluneca in jos, ca-ntr-o genune si nu puteam sa fac nimic ca sa-l opresc.

Avea o privire adanca, pierduta-n departari:

- Am cu mine oaia. Si lada pentru oaie. Si botnita ...

Si surase cu tristete.

Eu asteptai asa, un timp indelungat. Simteam cum se inviora, incetul cu incetul.

- Ti-a fost frica, puisor ...

Fireste ca-i fusese frica! dar a ras incetisor:

- Diseara o sa-mi fie si mai frica ...

Din nou mi-a dat fiori de gheata simatamantul ca avea sa se intample ceva de neinlaturat.. Si-am inteles atunci ca niciodata n-as putea sa ma impac cu gandul n-am sa-l mai aud razand. Pentru mine, rasul lui era ca o fantana in pustiu.

- Puisor, mai vreau sa te aud razand ...

Dar el mi-a spus:

- La noapte e un an. Steaua mea se va afla atunci chiar deasupra locului unde-am cazut anul trecut ...

- Nu-i asa, puisor, ca nu-i decat un vis urat povestea ta cu sarpele si cu intalnirea si cu steaua ...

El insa n-a raspuns la intrebare, ci mi-a spus:

- Lucrul cel mai pretios ramane nevazut ...

- Desigur ...

- La fel e si cu floarea. Daca te-ai indragostit de-o floare care se gaseste pe o stea, ti-i drag,

noaptea, sa te uiti pe cer. Toate stelele sunt inflorite.

- Desigur ...

- Le fel e si cu apa. Apa din care mi-ai dat tu sa beau era asemeni unei melodii, datorita scripetelui si funiei ... ti-aduci aminte ...era buna.

- Desigur ...

- Te vei uita la stele, noaptea. La mine-acasa e prea mic, ca sa-ti arat unde se afla steaua mea. E mai bine asa. Pentru tine, oricare dintre stele va fi steaua mea. asa incat te vei uita cu drag la toate stelele. Toate vor fi prietene cu tine. Si apoi, as vrea sa-ti fac un dar ...

Din nou a ras.

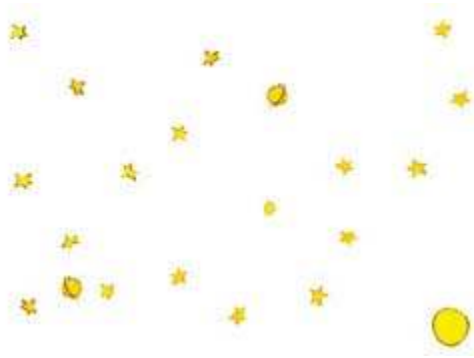
- Ah! puisor, puisor, imi place cand aud rasul acesta!

- Chiar el va fi darul meu ... va fi asa cum e cu apa ...

- Ce vrei sa spui?

- Stelele nu sunt la fel pentru toti oamenii. Pentru unii, cei care calatoresc, stelele sunt calauze.

Pentru altii, sunt numai niste luminite. Savantii vad in ele doar probleme. Pentru businessmanul meu, erau bucati de aur. Insa toate stelele acestea nu au grai ... Numai pentru tine stelele vor fi ca pentru nimeni altul ...

- Ce vrei sa spui?
- Noaptea, cand te vei uita pe cer, fiindca eu voi locui pe una dintre ele, fiindca pe una dintre ele eu voi rade, atunci va fi pentru tine ca si cand ar rade toate stelele. Tu singur vei avea, tu singur, stele care stiu sa rada!
- Si-a ras din nou.
- Iar dupa ce-ti va fi trecut durerea (durerea-ntotdeauna trece), vei fi fericit ca m-ai cunoscut. Vom fi de-a pururi prieteni. Iti va fi dor sa radem impreuna. Si vei deschide uneori fereastra, asa, numai de drag ... Iar prietenii tai se vor mira, vazandu-te ca razi de cate ori te uiti la cer. Atunci, tu le vei spune: "Da, intotdeauna stelele ma fac sa rad!" Iar ei te vor crede nebun. Va insemna ca ti-am jucat un renghi grozav ...
- Si-a ras din nou.
- Va fi intocmai ca si cand, in loc de stele, ti-as fi daruit o sumedenie de clopotei ce stiu sa rada ...
- Si-a ras din nou. Pe urma iarasi se facu serios:
- La noapte ... stii ... tu sa nu vii.
- N-am sa ma despart de tine.
- Ti se va parea ca sufar ... nitel se va parea ca mor. Asa se-ntampla. Nu veni sa vezi, nu merita ...
- N-am sa ma despart de tine.
- Dar el era cuprins de-ngrijorare:
- Daca-ti spun aceste lucruri ... e si din pricina sarpelui. Nu e bine sa te muste ... Serpii sunt ceva rautacios. Ceva ce poate sa te muste numai din placere ...
- N-am sa ma despart de tine.
- Insa ceva il linisti:
- E drept ca pentru a doua muscatura, nu mai au venin ...
- In noaptea aceea nu l-am vazut cand a plecat. A fugit pe nesimtite. Cand am izbutit sa-i dau de urma, mergea intins, cu pas grabit. Nu mi-a spus decat:
- A! esti aici.
- Si m-a luat de mana. Apoi din nou s-a turburat:
- Rau ai facut. Te va indurera. Iti va parea ca am murit, dar nu va fi adevarat ...
- Eu am tacut.
- Intelegi. E prea departe. Nu pot sa car cu mine trupul acesta. E prea greu.
- Eu am tacut.
- Va fi insa ca o coaja veche si parasita. O coaja veche nu e ceva trist ...
- Eu am tacut.
- Lui ii cam pieri curajul. Totusi, se mai osteni sa-mi spuna:
- Stii, va fi placut. Eu insumi voi privi la stele. Toate stelele vor fi niste fantani, cu cate un scripet ruginit. Toate stelele-mi vor da sa beau ...
- Eu am tacut.
- Va fi atat de frumos! Tu vei avea cinci sute de milioane de clopotei, eu voi avea cinci sute de milioane de fantani ...
- Si a tacut si el, deoarece plangea ...
- Am ajuns. Lasa-ma sa fac un pas numai eu singur!
- Si s-a asezat, deoarece i se facuse frica.
- A mai rostit:
- Stii ... floarea mea ... eu sunt raspunzator de ea. Si e atat de plapanda! Si atat de nestiutoare! Nu are decat patru spini, o nimica toata, ca sa se apere de lume ...
- M-am asezat si eu, caci nu ma mai tineau picioarele.
- El a zis:
- Iata ... Asta e tot ...

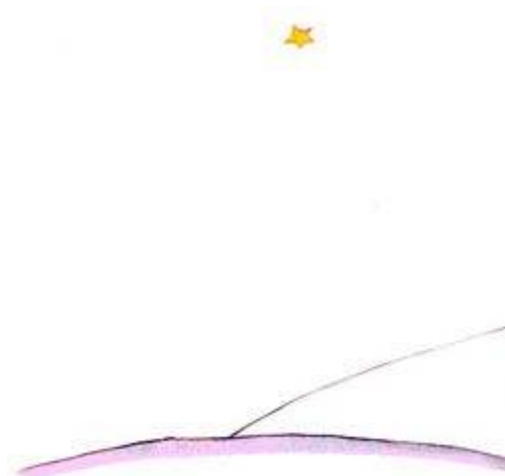
A mai sovait puțin, apoi s-a ridicat. A făcut un pas. Eu n-am putut să mă clintesc din loc. Pe urmă, n-a mai fost nimic, decât o fulgerare galbenă pe lângă glezna lui. A rămas o clipă nemiscat. N-a tipat. S-a prăbusit încet, precum se prăbusește un copac. Și nici un zgomot nu s-a auzit, din pricina nisipului.

Capitolul XXVI

Iar de-atunci au și trecut, desigur, șase ani ... Întâmplarea aceasta n-am să povestesc nimănui. Camarazii mei, când m-au văzut, au fost nespuse de bucuroși că mai trăiam. Eram îndurerat, dar lor le-am spus: "Sunt ostenit" ...

Acum mi-a mai trecut puțin. Adică ... nu chiar de tot. Știu însă bine că el s-a-ntors acasă, pe planeta lui, deoarece, în revarsatul zorilor, nu i-am mai găsit trupul. Nu era un trup atât de greu ... Și mi-i drag, noaptea, să ascult stelele. E ca și cum cinci sute de milioane de clopotei ...

Numai că, iată, se petrece un lucru nemaipomenit. Botnitei pe care i-am desenat-o micului print, am uitat să-i adaug legatoare de piele. N-o fi putut să-o pună niciodată la botul oii sale. Atunci mă-ntreb: "Oare ce s-a petrecut acolo, pe planeta lui? Se prea poate ca oaia să fi mâncat floarea ..."

Uneori îmi spun: "De bună seamă, nu! Micul print, în fiecare noapte, își închide floarea sub clopotu-i de sticlă, ori poate oaia, peste noapte, a ieșit din lada ei pe nesimțite ..." Atunci toți clopoteii se preschimba-n lacrimi! ...

Totul, acolo, e învaluit într-o adâncă taină. Pentru voi, care de asemeni îl iubiți pe micul print, ca și pentru mine, nimic în univers nu mai rămâne cum a fost, dacă undeva, acolo, nu se știe unde, o oaie, pe care n-o cunoaștem, a mâncat, da sau nu, un trandafir ...

Uitati-va la cer. Si va-ntrebati: oaia, a mancat ea floarea, da sau nu? Si veti vedea cum totul se preschimba ...

Si nimeni, dintre oamenii mari, nu va pricepe niciodata ca lucrul acesta e atat de pretios!

Aceasta este, pentru mine, cea mai frumoasa si cea mai trista priveliste din lume. E aceeași priveliste pe care o vedeti si cu o pagina mai inainte, dar eu am mai desenat-o inca o data, pentru ca sa vi-o arat mai bine. uitati-va cu luare-aminte la privelista aceasta, astfel incat sa fiti siguri ca o veti recunoaste, daca intr-o zi veti calatori prin Africa, in pustiu. Si daca veti ajunge sa treceti pe acolo, va rog din suflet, nu va grabiti, zaboriti putin in dreptul stelei. Atunci, daca vine la voi un copil, daca rade, daca are par de aur, daca nu raspunde cand e intrebat, veti ghici desigur cine e. Fiti buni, atunci! Nu ma lasati sa fiu atat de trist: scrieti-mi de indata ca s-a-ntors ...